

Свјетски дан штедње 2021

Описана пракса је дио еТвиннинг пројекта у коме су учествовале основне И средње школе из Босне И Херцеговине, Републике Хрватске И Сјеверне Македоније.

МОЈА ПЕДАГОШКА УВЈЕРЕЊА

Финансијска писменост је комбинација знања, вјештина, ставова и понашања који су потребни за доношење исправних финансијских одлука. Иако јако значајна за финансијско благостање сваког појединца, а тиме и друштва у цјелини, финансијска писменост је неправедно запостављена у нашем образовном систему. Но, пронашла сам начин да је код својих ученика, већ дуги низ година, ипак развијам, и то на забаван и савремен начин. Наиме, већ пет година покрећем и реализујем еТвиннинг пројекат „Свјетски дан штедње“. Сваки пут, помоћу концепта штедње, окупљам другу екипу наставника и ученика из Босне и Херцеговине и регије. Сваке године бирамо и реализујемо друге активности које развијају код ученика, свих нивоа образовања, финансијску писменост и свијест о значају штедње у свакодневном животу.

Моје педагошко увјерење се може описати овако: „Ученике образујемо за живот у будућности, не у садашњости, а поготову не у прошлости. Зато ми, наставници, морамо живјети концепт цјеложивотног учења, бити храбри и проактивни, те креирати својим ученицима окружење и прилике за учење које ће их инспирисати, мотивисати и образовати за вријеме у коме ће живјети!“

Читајући опис ове праксе, видјећете да сам кроз сарадњу са колегом из Републике Хрватске креирала мојим ученицима окружење у коме ће учити о кредитима, банкама, буџету, штедњи и многим другим економским концептима, иако сам професорица математике, а не економије. Колега је врстан професор економске групе предмета, више пута награђиван Годишњом наградом Агенције за одгој и образовање Републике Хрватске,

те активан еТвиннер. Кроз реализацију еТвиннинг пројекта „Свјетски дан штедње 2021“ удружили смо његову експертизу у економији и моје способности пројект менаџмента, познавања веб алата, те знања из математике. У тиму смо имали и професоре језика, хемије, учитеље, те наставнике разних профила. Сви смо, кроз овако креирану професионалну заједницу, својим ученицима приближили појмове из финансијске писмености и омогућили им да на нетрадиционалан, занимљив и практичан начин развијају код себе ову компетенцију.

КРАТАК ОПИС ПРАКСЕ

Описана пракса је дио еТвиннинг пројекта у коме су учествовале основне и средње школе из Босне и Херцеговине, Републике Хрватске и Сјеверне Македоније. Пројекат је трајао од септембра 2021. до маја 2022. године. Кроз интердисциплинарни приступ развијали смо код ученика финансијску писменост, те сљедеће компетенције и вјештине значајне за живот у савременом друштву: математичке компетенције, информатичке компетенције, критичко мишљење, тимски рад, сарадничко и вршњачко учење, учити учити и мултикултуралност. Пројекат сам осмислила и покренула са колегом Мирославом Бегићем из Дугог Села, а у реализацији су нам се придружили наставници разредне и предметне наставе из земаља регије. Пројектни задаци су били усклађени са узрастима ученика, те је било задатака које су радили сви ученици, без обзира на узраст (лого, плакати, интро видео, ћаскање о џепарцу) и задатака које су радили само средњошколци или само основношколци. У опису праксе детаљно су наведене активности и резултати мојих ученика.

ПОЛАЗИШТА

Финансијска писменост је комбинација знања, вјештина, ставова и понашања који су потребни за доношење исправних финансијских одлука, као и за финансијско благостање сваког појединца, а тиме и друштва у цјелини. Мишљења сам да је развој финансијске писмености нужен још од раног дјетињства. За сваки узраст се могу и требају наћи погодне активности којима се ова врста писмености подстиче и развија, чиме се даје значајан допринос развоју критичког мишљења међу ученицима.

Као професорица математике, користим сваку прилику да математику повежем са стварним животом. Финансијска писменост ми је, у том смислу, врло значајна, а реализација ове праксе о Свјетском дану штедње ми је била изузетан начин да процентни рачун, каматни рачун и графички приказ података повежем са неким темељним економским појмовима попут штедње, буџета, куповине примарних и луксузних добара. Све ово су појмови блиски ученицима, те им омогућују да уче кроз ситуације из свакодневног живота.

Моја је срећа да сам кроз дугогодишњи рад у еТвиннинг пројектима упознала много креативних и вриједних наставника широм Европе који су спремни на сарадњу и на размјену добрих пракси. Један од таквих је и колега Мирослав Бегић из Средње школе Дуго Село који предаје економску групу предмета. Наша успјешна сарадња у еТвиннинг пројектима траје од 2019. године. Увијек смо радили на пројектима који се баве економијом, а сва знања која су мени у овом сегменту недостајала, несебично је дијелио господин Бегић.

Моја учионица је, захваљујући ИК технологији, много пута бивала економска учионица господина Бегића. Ствари које би он радио са својим ученицима, уз извјесне корекције, нудила сам и ја својима. Нема потребе наглашавати колико је моја настава тиме обогаћена, те колико су моји ученици добили кроз овакву синергију у раду господина Бегића и мене. Искрено се надам и очекујем да се наша сарадња настави и даље кроз реализацију других еТвиннинг пројеката који у фокусу имају економију.

ЦИЉ И ЖЕЉЕНИ ИСХОДИ

Циљеви реализације овог пројекта су ми били:

Да развијам код ученика првог и трећег разреда (којима предајем) финансијску писменост и критичко мишљење, те математичку и информатичку писменост.

Да област „Проценти“, која се налази у наставном плану и програму за први разред средње школе, реализујем на нешто другачији начин од традиционалног.

Да омогућим својим ученицима сарадњу са ученицима из других школа и држава.

Да ученицима првог разреда смањим стрес који нужно настаје услед промјене средине приликом преласка из основне у средњу школу.

ДЕТАЉАН ОПИС РЕАЛИЗАЦИЈЕ

Кроз овај пројекат ученици су вјежбали тимски и истраживачки рад, вршњачко и сарадничко учење, развијали математичке компетенције, те финансијску писменост – вјештину 21. стољећа. Осим у учионици, све ово су радили и у онлине окружењу, па су тако развијали и информатичке компетенције. Реализација пројекта је трајала цијелу школску годину, а у њему су учествовале основне и средње школе из Босне и Херцеговине, Републике Хрватске и Сјеверне Македоније. У Средњој економској школи Сарајево у пројекту су радили ученици првог и трећег разреда.

Реализација пројекта, што се тиче мојих ученика, текла је на следећи начин.

Најприје су и ученици и наставници урадили иницијалну анкету, којом смо установили ниво финансијске писмености код ученика, те искуство у еТвиннинг пројектима, кориштењу веб алата и ниво финансијске писмености код наставника. На темељу тога смо колега Бегић и ја, као аутори пројекта, оквирно осмислили активности за ученике, те задужења сваког од

нас.

На почетку смо организовали онлине састанак наставника како би се међусобно упознали. Том приликом смо детаљно испланирали активности у пројекту и договорили оквирну динамику реализације појединих задатака.

Први задатак за све ученике био је да креирају лого пројекта, како би гласањем одабрали лого којим ћемо представити пројекат на еТвиннинг платформи. Лого су могли креирати помоћу веб алата или на класичан начин – цртањем.

Ученици су затим требали креирати плакате за пројекат, те направити интро видео пројекта.

На онлине радионици ученици су се представили једни другима кроз презентације својих школа и до тада реализованих активности.

На комбинованој радионици ученици неколико школа били су заједно у Сарајеву, те су успоставили видео линк са школама из Дугог Села, Запрешића и Охрида. На тај начин су ученици у исто вријеме, са различитих локација, презентирали лекцију о рециклажи и потом урадили квиз провјере знања користећи информацијско-комуникацијске технологије.

Ученице Средње економске школе Сарајево снимиле су видео о основама каматног рачуна. Осталим ученицима из пројекта задатак је био да погледају видео, ураде квиз који је креиран на основу садржаја видеа, те напишу коментар о ономе што су научили. На овај начин омогућено је вршњачко учење и развој критичког мишљења.

На часу математике ученици првог разреда реализовали су радионицу „Купујмо паметно!“. Ученици су симулирали куповину користећи промотивне летке продавница које су сами донијели, а затим су резултате приказивали процентуално и графички, те изводили закључке о примарним и луксузним добрима.

Ученици трећег разреда су Дан рачуновођа обиљежили посјетом школском рачуновођи. Том приликом разговарали су о пословима и задацима рачуновође, што је уједно био и вид каријерног савјетовања.

У школи је организована и радионица о интернет и мобилном банкарству, на којој су ученици презентирали садржаје и квизове које су сами припремили на основу материјала из партнерске школе.

Ученици су такођер размјењивали искуства о свом џепарцу путем онлине платформе, гдје су разговарали о томе колико џепарца добијају, како га троше и на шта га најчешће користе.

Једна од активности била је и вођење Дневника штедње. Ученици су током једне седмице водили евиденцију о својим приходима и трошковима, те анализирали властите навике

трошења новца. На тај начин постали су свјеснији својих потрошачких навика и почели су више размишљати о штедњи.

Током пројекта ученици су могли приступити различитим презентацијама и квизовима о економским темама као што су кредити, банке и банкарске услуге.

На крају пројекта ученици и наставници су урадили завршну анкету у којој су евалуирали пројектне активности и одговарали на питања из финансијске писмености. Резултати су показали да су циљеви пројекта остварени.

ЕФЕКТИ; ПОСТИГНУТИ РЕЗУЛТАТИ

Опипљиви производи пројекта су дневници штедње, логотипи пројекта, интро видео пројекта, еКњига „Купујмо паметно“, видео о каматном рачуну, онлине дискусије, презентације кориштене у радионицама, те реализоване онлине и уживо радионице.

Неопипљиви резултати су остварена сарадња међу ученицима и наставницима, која представља темељ за будуће пројекте и међусобне посјете.

Моји ученици су кроз реализацију овог пројекта имали прилику учити на различите начине. Радили су радионице о штедњи на часовима математике, учили кроз ситуације из свакодневног живота, радили у групама и самостално, те учили темпом који им одговара.

Вршњачко учење по материјалима и видеима ученика из других школа било је посебно занимљиво. У завршној анкети ученици су нагласили да им је било забавно учити кроз активности које су припремили ученици из других школа.

Пројекат је у потпуности интегрисан у наставни план и програм математике за први разред средње школе. Област „Проценти“ ученици су савладали кроз практичне активности и вођење Дневника штедње.

Врло важан резултат пројекта је и изузетна сарадња међу наставницима из различитих школа, држава и наставних профила. Кроз размјену искустава сви смо проширили своје професионалне мреже и обогатили властиту наставну праксу.

Додатни коментари и сугестије другим наставницима који би жељели имплементирати вашу идеју

Финансијска писменост је врло важна за напредак појединца и друштва те је нужно да постане дио опће културе. Због тога је важно да буде присутна на различитим наставним предметима, а не само на математици или економској групи предмета.

На интернету постоји много активности које се могу прилагодити различитим узрастима и предметима. Наставници их могу прилагодити својим ученицима и реализовати у властитој

учионици.

Сваком наставнику је важан његов професионални круг сарадника, односно мрежа наставника који дијеле сличну визију образовања. Таква мрежа омогућава креативну размјену идеја и знања међу наставницима различитих профила.

Tags

NIN

Collections

НИН награда

НИН 2022